

Tiedotusvälineille

Palvelualojen ammattiliitto PAMin 1. Varapuheenjohtaja Anssi Vuorio:

ULKOMAISEN TYÖVOIMAN SAATAVUUSHARKINNASTA EI PIDÄ LUOPUA

Sekä maan hallitus että Elinkeinoelämän keskusliitto EK puhuvat voimakkaasti työperäisen maahanmuuton lisäämisen puolesta. EK näkee siinä ratkaisun pahenevaan työvoimapulaan palvelualoilla. Maahanmuuttoa tuetaan lainsäädäntöuudistuksilla. Ulkomaalaislakia ollaan uudistamassa siten, että työvoiman saatavuusharkinnasta luovuttaisiin.

Käytännön elämässä näyttäisi kuitenkin siltä, että Suomi ei ole laajamittaiseen työperäiseen maahanmuuttoon lainkaan valmis. Työperäisestä maahanmuutosta ollaan tekemässä kannattavaa liiketoimintaa, jolla aiheutetaan suuria ongelmia maahanmuuttajille ja samalla elinkeinoille itselleen.

Palvelualojen ammattiliitossa parhaillaan selvittelyssä olevassa kiinalaisten siivoojien tapauksessa kymmenet työntekijät ovat joutuneet kotimaassaan maksamaan suuren 8.000 - 13.000 euron välityspalkkion päästäkseen työskentelemään Suomessa. Käytännössä työntekijä joutuu työskentelemään ainakin kaksi vuotta maksaakseen välityspalkkiota varten otetun lainan takaisin.

Suomalaiselle välittäjälle kiinalaiset ovat joutuneet puolestaan maksamaan kuukausittain 260 euron maksun suomen kielen kurssista ja mahdollisista muista kotouttamispalveluista, eli asioista, joita työnantajien ja yhteiskunnan kuului hoitaa. Pamin edunvalvontatyössä on jo aikaisemmin havaittu, että maahanmuuttajatyöntekijöille jää helpommin maksamatta myös erilaiset palkan lisät ja ylityökorvaukset, kuin suomalaisille työntekijöille.

Lakiehdotuksen mukaan työvoiman saatavuusharkinnasta luopumisen edellytyksenä olisi ennakkovalvonnan lisääminen ja jälkivalvonnan tehostaminen. Ehdotuksessa todetaan, ettei myöskään oleskelulupajärjestelmän tulisi edesauttaa työntekijöiden hyväksikäyttöä eikä työehtojen polkemista.

Tavoitteet ovat kannatettavia, mutta niitä ei ole konkretisoitu esityksessä mitenkään. Päinvastoin valvovan viranomaisen eli työsuojelupiirien resursseja ollaan pienentämässä. Vastuun pakoilu maksamattomista palkoista on aivan liian helppoa. Ammattiliiton kanneoikeudesta esityksessä ei ole säännöksiä.

Yritysten on otettava suurempi vastuu maahanmuuttajien kohtelusta. On kaksinaismoralistista väittää, ettei yrityksissä tiedetä, miten ulkomailla tapahtuneessa rekrytoinnissa on menetelty. Yritysten kuuluu varmistaa, ettei työntekijöitä hyväksikäytetä rekrytoinneissa – tapahtuivatpa ne sitten Suomessa tai ulkomailla. Rekrytointikustannukset eivät kuulu työntekijän maksettaviksi. Jos vastuun kiertely laajenee, myös ongelmat pahenevat ja haittaavat elinkeinojen kehitystä ja työvoiman saantia.

Kiinalaisten siivoojien tapauksessa selvitämme viimekädessä oikeudessa, mikä vastuu työvoimaa tilaavalla yrityksellä on perityistä välityspalkkioista ja muista maksuista.

Palvelualojen ammattiliitto PAMin 1. Varapuheenjohtaja Anssi Vuorio puhui kansainvälisten FinnClean -messujen avajaisseminaarissa Tampereella 7.10.2008.

Lisätietoja: Palvelualojen ammattiliiton 1. varapuheenjohtaja Anssi Vuorio p. 050 5550847